ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr. 2.1-3/25/556-1222
nr 2.1-3/25/643-1417

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Elve Adamson
Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	04.06.2025 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	21.04.2025 vaie nr 2.1-3/25/556-1222 05.05.2025 vaie nr 2.1-3/25/643-1417
Teabevaldaja	Põllumajandus- ja Toiduamet aadress: Väike-Paala 3, 11415 Tallinn e-posti aadress: pta@pta.agri.ee
Teabevaldaja vastutava isik	peadirektor
Vaide esitaja (teabenõudja)	Eraisik e-posti aadress: xxxxxx@hotmail.com

RESOLUTSIOON:
Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

1) **jätta 21.04.205 esitatud vaie rahuldamata, kuna vaide esitaja on juhatatud avalikustatud teabe juurde ning vaide esitaja ei ole 09.04.2025 teabenõudes küsinud ühegi konkreetse ametniku kohta AvTS § 28 lg 1 p 6 avalikustamisele kuuluvat teavet, mida ei ole avalikustatud. Lisaks on PTA menetluse kestel kontrollinud üle ka avalikustamisele kuuluvad andmed ning tegeleb tehnilise probleemi lahendamisega.**
2) **jätta vaie rahuldamata 05.05.2025 esitatud vaide osas, kuna andmed ametnike hariduse ja eriala kohta kanduvad veebilehele üle automaatselt riigitöötajate kesksest andmebaasist, mistõttu ei koosta PTA andmete avalikustamiseks eraldi faili, mille URL-ide väljastamist vaide esitaja soovis. Eeltoodust tulenevalt pole PTA-l ka võimalik vaide esitaja poolt soovitud failide aadress (URL) vaide esitajale väljastada.**

2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda

teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 (2)). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. Vaide kohaselt esitas vaide esitaja 09.04.2025 Põllumajandus- ja Toiduametile (PTA) teabenõude, milles palus PTA-l juhatada end ametnike hariduse ja eriala kohta avalikustatud teabe juurde (AvTS § 22). Vaide esitaja märkis lisaks, et kui kõikide ametnike hariduse ja eriala kohta ei ole teavet avalikustatud, siis palus vaide esitaja selle teabe väljastada teabenõude korras.
2. 15.04.2054 teabenõude vastuses teatas PTA, et 15.04.2025 seisuga on AvTS § 28 lg 1 p 6 nõuded täidetud – ametnike ees- ja perekonnanimed, hariduse ja eriala, telefoninumbrid ning elektronpostiaadressid on avaldatud lehel https://pta.agri.ee/kontakt.
3. Teise teabenõude esitas vaide esitaja PTA-le 25.04.2025, milles palus teabenõude korras väljastada teave kõikide PTA keskharidusega ja keskeriharidusega ametnike kohta. Vaide esitaja palus väljastada teabe ametnike nimede, hariduse, eriala, ametinime, töötamise regiooni, töötamise valdkonna ja töötamise aja (aastad) kohta. Kui mõnel ametnikul puudub isegi keskharidus või keskeriharidus, siis palus vaide esitaja väljastada ka nende ametnike osas eelküsitud teave.
4. 30.04.2025 vastuses vaide esitaja 25.04.2025 teabenõudele teatas PTA, et *26.04.2025 seisuga on AvTS § 28 lg 1 punkt 6 nõuded täidetud - ametnike ees- ja perekonnanimed, hariduse ja eriala, telefoninumbrid ning elektronpostiaadressid on avaldatud lehel https://pta.agri.ee/kontakt, kahjuks on tõepoolest selgunud, et olemasolevad ning korrakohaselt kesksetesse (riigitöötaja portaali) andmebaasidesse kantud andmed ei kandu mõningatel juhtudel edasi avalikeks kogu andmekoosseisus. Täname tähelepanu juhtimise eest ja tegeleme selle tehnilise probleemi lahendamisega.*

   Samas, saame täie kindlusega öelda, et PTA-s ei ole ametnikena teenistuses ametikoha haridusnõuetele mittevastavaid ametnikke, nagu pole ka puuduva keskharidusega teenistujaid. Haridusnõuete täidetuse üldkirjelduse väljastamine on selgelt liigselt töömahukas, teabenõudes puudub põhjendatult väljendatud huvi konkreetse ametniku osas. Kui selline peaks olemas olema, palume teabenõuet täpsustada.

5. Vaide esitaja leiab, et PTA on 15.04.2025 teabenõude vastuses andnud eksitavat teavet, kuna kõigi ametnike haridused ei olnud veebilehelt leitavad ning 26.04.2025 edastatud PTA vastuses ei ole PTA teda juhatatud nõuetekohaselt avalikustatud teabe juurde, st ei ole edastanud iga erineva ametniku HTML dokumendi/faili täpset aadressi (URL).

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

21.04.2025 esitatud vaie

Vaide esitaja märgib vaides, et PTA veebilehel on näha, et pärast PTA vastuskirja ei ole avalikustatud teavet kõigi ametnike hariduse ja eriala kohta. Vaide esitaja lisas oma väite tõestuseks ka mõned näited veebilehelt kus ametnike haridus ja eriala ei olnud avalikustatud. Vastavad väljavõtted olid tehtud seisuga 21.04.2025.

Vaide esitaja leiab, et arvestades kõike eeltoodut on PTA oma 15.04.2025 vastuskirjas vaide esitajale valetanud. St kõikide ametnike puhul ei ole AvTS § 28 lg 1 punkt 6 nõuded täidetud. Avaliku teabe seadus kohustab PTA-d mitte andma teadvalt eksitavat, tegelikkusele mittevastavat või ebaõiget teavet ning kontrollima kahtluse korral väljastatava teabe õigsust ja vastavust tegelikkusele.

Vaide esitaja palub Andmekaitse Inspektsioonil PTA-d kohustada kõikide PTA ametnike hariduse ja eriala avalikustamist. Kui teavet kõikide ametnike hariduse ja eriala kohta ei avalikustata, siis palub vaide esitaja kohustada selle teabe väljastamist teabenõude korras.

05.05.2025 esitatud vaie

Vaide esitaja märgib vaides, et PTA väidab oma 30.04.2025 vastuskirjas nr 1.7-10/51-1, et 26.04.2025 seisuga on AvTS § 28 lg 1 punkt 6 nõuded täidetud - ametnike ees- ja perekonnanimed, hariduse ja eriala, telefoninumbrid ning elektronpostiaadressid on avaldatud lehel https://pta.agri.ee/kontakt. PTA 30.04.2025 nr 1.7-10/51-1 vastusest võib järeldada, et 26.04.2025 seisuga PTA lõpetas pikaajalise AvTS § 28 lg 1 punkt 6 nõuete rikkumise.

Vaide esitaja järeldab PTA 30.04.2025 nr 1.7-10/51-1 vastusest, et PTA on loonud iga ametniku kohta eraldi HTML dokumendi/faili. Iga ametniku HTML dokumendil/failil on oma failinimi. Iga ametniku dokumendil/failil on oma aadress (URL), milline määrab dokumendi asukoha võrgus.

Vaide esitajale jääb arusaamatuks, et mida on PTA tahtnud öelda lausega „haridusnõuete täidetuse üldkirjelduse väljastamine on selgelt liigselt töömahukas, teabenõudes puudub põhjendatult väljendatud huvi konkreetse ametniku osas“. Vaide esitaja märgib vaides, et haridusnõuete täidetuse üldkirjelduse väljastamist ei ole ta kordagi nõudnud ega küsinud. Samuti jääb arusaamatuks, et miks ta peab ametnike tööalase teabe küsimisel põhjendatult väljendama huvi. Seda enam, et suur osa küsitud teabest on avalikustamisele kuuluv.

Teabenõudes oli palutud teabenõude korras väljastada teave kõikide PTA keskharidusega ja keskeriharidusega ametnike kohta. Palutud oli väljastada teave ametnike nimede, hariduse, eriala, ametinime, töötamise regiooni, töötamise valdkonna ja töötamise aja (aastad) kohta. Kui mõnel ametnikul puudub isegi keskharidus või keskeriharidus, siis oli palutud väljastada ka nende ametnike eelnimetatud teave.

Vaide esitaja leiab, et teabenõude korras oleks tulnud teave väljastada AvTS § 28 lg 1 punkt 6 sätestatu osas. St iga erineva ametniku teave nimede, hariduse ja eriala kohta peab olema dokumenteeritud (HTML dokument/fail). Muu nõutud teave tuleb ilmselt väljastada selgitustaotluse korras. Samuti leiab vaide esitaja, et iga erineva ametniku teabe (HTML dokumendi/faili) väljastamist tuleb ilmselt menetleda eraldi teabenõudena. Kuna iga erineva ametniku kohta nõutud teabe maht on üliväike, siis ilmselt ei saa teabenõude täitmisest keelduda suure mahu tõttu. Kindlasti ei võimalda avaliku teabe seadus menetleda teabenõudeid koos ja keelduda nende täitmisest suure mahu tõttu kogumina.

Vaide esitajale tundub kummalisena väide, et PTA jaoks on iga erineva ametniku väikesemahulise teabe (HTML dokumendi/faili) väljastamine selgelt liigselt töömahukas. Avaliku teabe seaduse § 23 ei näe ette võimalust teabenõude täitmisest keelduda põhjusel, et teabe väljastamine on selgelt liigselt töömahukas. Kui teabenõuete menetleja on lugenud teabenõuete täitmist kogumina liigselt töömahukaks, siis ilmselt pidi menetleja teadma kesk- ja keskeriharidusega ametnike (HTML dokumentide/failide) arvu. PTA vastuses puudub teave, et milles seisneb töö liigne maht.

Vaide esitaja märgib, et PTA kirjutab, et kui on huvi konkreetse ametniku osas, siis tuleks teabenõuet täpsustada. Kuna PTA ei ole väljastanud mitte mingit teavet mitte ühegi kesk- ja keskeriharidusega ametniku kohta, siis ei ole võimalik teabenõuet täpsustada. Teabe puudumise tõttu oligi palutud teabenõude korras väljastada kõikide kesk- ja keskeriharidusega ametnike teave. Kuna PTA väitel on AvTS § 28 lg 1 punkt 6 nõutav teave avalikustatud (HTML dokumendid/failid loodud), siis oleks tulnud ilmselt teabenõuete korras väljastada HTML dokument/fail AvTS § 28 lg 1 punkt 6 nõutava teabega. Kui mõne ametniku kohta ei ole dokumenti loodud, siis ilmselt tuleb dokument viivitamata luua ja teabenõude korras väljastada.

Uue dokumendi loomine on vajalik AvTS § 28 lg 1 punkt 6 nõuete täitmiseks. Seaduse nõuete täitmist ilmselgelt ei saa lugeda selgelt liigselt töömahukaks tööks.

Lisaks leiab vaide esitaja, et juhatatud veebilehelt ei ole võimalik ametnikke otsida hariduse ja eriala järgi.

Kui PTA-l on teada iga erineva ametniku HTML dokumendi/faili täpne aadress (URL), siis ilmselgelt ei piisa kontaktide lehele suunamisest. Vaide esitaja, leiab, et nõutud teabe leidmiseks ei pea ta ükshaaval hakkama kõikide ametnike HTML dokumente/faile avama.

AvTS § 15 sätestab, et PTA-l on kohustus teabenõudjat igakülgselt abistada vajaliku teabe asukoha väljaselgitamisel. AvTS § 22 sätestab, et kui taotletud teave on avalikustatud Avaliku teabe seaduses või muus seaduses sätestatud korras, võib teabevaldaja teavet väljastamata teatada sellest teabenõudjale viivituseta, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul, koos andmetega taotletavale teabele juurdepääsu viisi ja koha kohta.

Vaide esitaja on seisukohal, et eeltoodud paragrahvid räägivad taotletava (vajaliku) teabe täpsest asukohast. Eeltoodud paragrahvid ei näe ette võimalust suunata kuhugile, kust tuleb taotletud teavet alles otsima hakata.

Vaide esitaja palub Andmekaitse Inspektsioonil, kui teave ametnike nimede, hariduse ja eriala kohta ei ole avalikustatud, siis palub vaide esitaja, et PTA teabenõude korras väljastaks AvTS § 28 lg 1 punkt 6 nõutava teabe kõikide PTA keskharidusega ja keskeriharidusega ametnike kohta. Kui mõnel ametnikul puudub isegi keskharidus või keskeriharidus, siis palub vaide esitaja, et PTA teabenõude korras väljastaks ka nende ametnike AvTS § 28 lg 1 punkt 6 nõutava teabe.

Kui teave ametnike nimede, hariduse ja eriala kohta on avalikustatud, siis võib PTA teavet väljastamata teatada nõutud teabe täpse asukoha (URL-i). Iga ametniku HTML dokumendil/failil on oma URL aadress.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED

Kuna PTA ametnike haridused ja eriala kantakse riigitöötajate kesksest andmebaasist automaatselt üle asutuse veebilehele, siis enne esimesele teabenõudele vastamist kõikide ametnike andmeid ükshaaval üle ei kontrollitud. Puudustest teada saamisel kontrolliti täiendavalt andmeid ja asuti lahendama avalikustamisega seotud tehnilisi probleeme (keskse andmebaaside mitteühilduvust PTA kodulehe platvormiga), mille käigus enamus puuduvaid andmeid õnnestus üle kanda. Kuigi kõik andmed on riigitöötaja keskses andmebaasis olemas , siis, vaide esitaja poolt soovitud väljavõtte tegemine ühe päringuga, sh ilma piirangutega andmeid kaasamata ei ole võimalik.

Kuna tehnilised tõrked on jätkunud, püüab PTA seda jätkuvalt korrastada ning praeguseks peaksid kõik andmed olema avalikud. Koidula piiripunkt on „tühi struktuur“, seda teenindavad ametnikud on Luhamaa piiripunkti koosseisus ning teenindavad Koidula piiiripunkti väljasõidu korras (väga vähestes mahtudes).

Lisaks on PTA selgitanud, et mitte ühegi teenistuse oleva ametniku haridustase ei ole madalam kui keskharidus. Kahlemata sunnivad ründavas toonis esitatud „teabenõuded“ asjatule lisatööle, sh ka kontrollivatele tegevustele. PTA leiab, et isegi juhul kui soovitud teave oleks lihtsalt väljavõetav, on tegu täiendava tööga, mille tegemist ei pea PTA põhjendatuks, sest PTA on järjekindlalt parandanud avaliku teabe kättesaadavust ettenähtud viisil ning korras ning 99% juhtudel olid haridusandmed teabenõudjale kättesaadavad ning töödeldavad talle meelepäraseks statistikaks tema äranägemisel.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Juurdepääs avalikule teabele

1. Tulenevalt AvTS § 3 lg-st 1 on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega on sisuliselt kogu avaliku sektori valduses olev teave, avalik teave avaliku teabe seaduse mõistes, millele saab piiranguid kehtestada üksnes seaduses sätestatud korras (AvTS § 3 lg 2).

2. AvTS § 9 lg 1 sätestab, et teabevaldja on kohustatud võimaldama juurdepääsu tema valduses olevale teabele seaduses sätestatud korras. Sama paragrahvi lg 2 p-de 1 ja 7 kohaselt on teabevaldaja teabele juurdepääsu võimaldamisel kohustatud tagama juurdepääsu neile dokumentidele, millele teabenõudja juurdepääsu taotleb ja millele teabenõudjal on juurdepääsuõigus ning tagama teabele juurdepääsupiirangutest kinnipidamise. Samuti on teabevaldaja kohustatud avalikustama avalikustamisele kuuluva teabe seaduses sätestatud korras (AvTS § 9 lg 2 p 3).

3. AvTS § 17 lg 1 p 1 kohaselt tuleb teabenõue täita teabevaldaja poolt soovitud viisil, väljastades teabe teisaldavale andmekandjale digitaalselt või teabenõudes märgitud e-posti aadressile. Siin ei saa teabevaldaja otsustada, kas küsitud teave on teabevaldajale vajalik või mis eesmärgil ta teavet soovib. Juhud, millal teabevaldaja võib teabenõude täitmisest keelduda on ära toodud AvTS §-s 23 ning keeldumise korral tuleb keeldumist ka põhjendada, siin ei piisa ainult viitamisest piirangu alusele.

09.04.2025 teabenõue

4. 09.04.2025 esitas vaide esitaja PTA-le teabenõude, milles palus juhatada teda teabe juurde, kus on avalikustatud teave ametnike hariduse ja erialade kohta. Vaide esitaja lisas, et kui teavet kõikide ametnike hariduste ja erialade kohta ei ole avalikustatud, siis palus vaide esitaja väljastada selle teabenõude korras.

5. Kõigepealt peab Andmekaitse Inspektsioon siin vajalikuks selgitada, et AvTS § 28 lg 1 p 6 kohustab eeltoodud andmeid siiski avalikustama ametnike kohta, mitte töölepinguga töötavate teenistujate osas. Kuigi töölepinguga töötavate töötajate osas eeltoodud teabe avalikustamise kohustus puudub, ei ole see siiski keelatud.

6. AvTS § 14 lg 1 sätestab teabenõudele esitatavad nõuded. AvTS § 14 lg-st 1 tuleb teabenõudes märkida ka taotletava teabe sisu, dokumendi liik nimetus ja sisu või teabenõudjale teada olevad dokumendi rekvisiidid. Seega ei saa teabenõudega kohustada teabevaldajat kontrollima, kas kõigi ametnike haridus ja eriala on veebilehel nõuetekohaselt avalikustatud ning selle puudumisel neid väljastama, kuna see nõuab teabe eelnevat analüüsimist, st hindamist, kas tegemist on ametnikuga või töölepinguga töötajaga. Küll aga saab teabenõude korras küsida nende konkreetsete ametnike haridust ja eriala, kelle haridus ja eriala ei ole asutuse veebilehel avalikustatud.

7. Eeltoodust tulenevalt on Andmekaitse Inspektsioon seisukohal, et teabenõude eesmärgiks ei ole kohustada töötajate andmeid ükshaaval üle kontrollima ning tuvastama, kas mõne ametniku andmed ei ole nõuetekohaselt avalikustatud, vaid teabenõude korras saab küsida konkreetset isikut puudutavat teavet, mis ei ole avalikustatud. Ehk siis teabenõuete esitamise eesmärgiks ei saa olla asutuse veebilehe korrastamine.

8. Lisaks peab Andmekaitse Inspektsioon siin vajalikuks ka märkida, et inspektsioon on teadlik tehnilisest probleemist, mis ei puuduta ainult PTA-d, et alati ei kandu riigitöötaja portaali kesksest andmebaasist andmed korrektselt üle asutuse veebilehele. Seega ei saa

PTA-d süüdistada andmete tahtlikus või lohakusest tingitud avalikustamata jätmises, vaid tegemist on keskse süsteemi tehnilise probleemiga, mida PTA on ka 30.04.2025 vastuses vaide esitajale selgitanud.

9. Täiendavas telefonivestluses on PTA andnud ka teada, et on ametnike hariuste andmed üle kontrollinud ning kontrollimise ajal olid kõigi ametnike haridused ja erialad avalikustatud. Eeltoodust lähtuvalt, et teabenõudega ei saa andmete avalikustamise nõude täitmist kontrollida ning vaide esitaja ei ole küsinud teavet ühegi konkreetse ametniku kohta ning menetluse kestel on PTA avalikustamata andmed ka avalikustanud, siis puudub alus ettekirjutuse tegemiseks, mistõttu jääb vaie 09.04.2025 teabenõude nõuetekohaselt täitmata jätmise ning teabe nõuetekohaselt avalikustamata jätmise osas rahuldamata.

25.04.2025 teabenõue

10. 25.04.2025 teabenõudes on vaide esitaja palunud väljastada teave kõikide PTA keskharidusega ja keskeriharidusega ametnike kohta. Palutud oli väljastada teave ametnike nimede, hariduse, eriala, ametnimede, töötamise regiooni, töötamise valdkonna ja töötamise aja(aastad) kohta. Kui mõnel ametnikul puudub isegi keskharidus või keskeriharidus, siis palus vaide esitaja väljastada ka nende ametnike eelküsitud teave. Kui taotletud teave on mõne ametniku kohta avalikustatud, siis palus vaide esitaja juhatada isikuliselt iga ametniku teabe juurde. Lisaks märkis vaide esitaja, et PTA-l on kohustus teabenõudjat igakülgselt abistada teabe asukoha välja selgitamisel (AvTS § 15).

11. Lisaks märgib vaide esitaja, *et teabenõude korras tuleb ilmselt teave väljastada AvTS § 28 lg 1 punkt 6 sätestatu osas. St iga erineva ametniku teave nimede, hariduse ja eriala kohta peab olema dokumenteeritud (HTML dokument/fail). Muu nõutud teave tuleb ilmselt väljastada selgitustaotluse korras.*

    Iga erineva ametniku teabe (HTML dokumendi/faili) väljastamist tuleb ilmselt menetleda eraldi teabenõudena. Kuna iga erineva ametniku kohta nõutud teabe maht on üliväike, siis ilmselt ei saa teabenõude täitmisest keelduda suure mahu tõttu. Kindlasti ei võimalda Avaliku teabe seadus menetleda teabenõudeid koos ja keelduda nende täitmisest suure mahu tõttu kogumina.

12. Andmekaitse Inspektsioon siinkohal vaide esitajaga ei nõustu. Tõsi AvTS § 15 lg lg 2 kohaselt on teabevaldaja ametnik või töötaja kohustatud igakülgselt abistama teabenõudjat teabenõude esitamisel ning teabenõudjale vajaliku teabe, selle asukoha ja teabernõudjale sobivamata võimalike juurdepääsuviiside väljaselgitamisel. Eeltoodu ei tähenda siiski seda, et teabevaldaja peaks eraldi teabenõudjale edastama isikuliselt teavet iga ametniku kohta eraldi, mis eeldaks eelnevalt teabe süstematiseerimist ja kogumist ning selle alusel uue dokumendi koostamist. Avalikustatud teabe juhatamine võib piirduda ka sellega, et selgitatakse kuidas soovitud teavet leida (näiteks antud juhul on soovitud teave leitav kui klikata kontaktide all avalikustatud ametniku nimele).

13. Lisaks peab Andmekaitse Inspektsioon siin vajalikuks vaide esitajale selgitada, et kuna andmed ametnike hariduste ja erialade kohta kanduvad PTA veebilehele üle automaatselt riigitöötaja kesksest andmebaasist, siis ei ole iga töötaja osas koostatud HTML dokumenti/faili, mida saaks vaide esitajale edastada ning mille kaudu oleks vaide esitajal võimalik soovitud teabega tutvuda. Isegi juhul kui sellised failid oleksid olemas, ei ole olemas sellist dokumenti, mis sisaldaks vaide esitaja poolt soovitud URL-e, vaid selline dokument tuleks alles koostada. Seega tuleks selline teabenõue lugeda selgitustaotluseks. Lisaks eeltoodule ei ole Andmekaitse Inspektsioonile arusaadavalt võimalik riigitöötaja kesksest andmebaasist võimalik teha ka väljavõtet kujul, mis sisaldaks kõiki vaide esitaja poolt soovitud andmeid, vaid teabenõude täitmiseks tuleks andmeid erinevate päringutega alles koguda.

14. Vaide esitaja on seisukohal, et ta ei pea hakkama ükshaaval kontaktide alt otsima ja dokumente avama, et saada teada, kellel on keskharidus. Vaide esitaja leiab, et teabevaldaja peab juhatama ta konkreetsete dokumentideni. Andmekaitse Inspektsioon eeltooduga ei nõustu, kuna ametnike haridused ja erialad ei ole avalikustatud eraldi failidena, siis ei ole võimalik ka vaide esitajat konkreetsete dokumentideni juhatada. Teabe avalikustamise mõte ongi see, et isik saaks ise otsida teda huvitavat teavet.

15. AvTS § 22 sätestab, et kui taotletud teave on avalikustatud AvTS-s või muus seaduses sätestatud korras, võib teabevaldaja teavet väljastamata teatada sellest teabenõudjale koos andmetega taotletavale teabele juurdepääsu viisi ja koha kohta. Eeltoodu ei tähenda siiski seda, et teabevaldaja peaks teabenõudja eest avalikustatud teabest talle välja selekteerima teda huvitava teabe. Ka AvTS § 28 lg 1 p 6 ei näe ette, et veebilehel avalikustatud andmed peavad olema otsitavad haridustasemete, erialade vms järgi. Samuti ei kohusta seadus ametnike hariduste ja erialade avalikustamise osas võimaldama ületeksti otsinguid. Seega ei saa vaide esitaja teabevaldajalt nõuda ka andmete selekteerimist tema poolt soovitud haridustasemete põhjal, kui teabevaldajal ei ole võimalik mingist dokumendist või andmebaasist soovitud kujul andmeid väljastada.

16. Samuti ei nõustu Andmekaitse Inspektsioon vaide esitajaga siin selles, et iga ametniku kohta teabe väljastamist (HTML dokumendi/faili) tuleks menetleda eraldi teabenõudena. Selgitame, et ühes teabenõudes küsitud dokumente/teavet, olenemata sellest kui palju ja milliseid dokumente küsitakse, käsitletakse ühe teabenõudena. Ehk siis kui ühes teabenõudes küsitakse näiteks 50 või 100 erinevat dokumenti, siis ei ole tegemist 50 või 100 erineva teabenõudega, vaid tegemist on ühe teabenõudega, mis annab võimaluse keelduda teabenõude täitmisest ka vajadusel suure mahu tõttu. Seadus ei sätesta, mitu dokumenti võib ühes teabenõudes küsida. Küll aga ei saa üheks teabenõudeks lugeda näiteks eri päevadel esitatud teabenõudeid.

17. Kuna vaide esitaja on antud juhul juhatatud avalikustatud teabe juurde, kust vaide esitajal endal on võimalik soovitud teavet otsida ning vaide esitaja ei ole ka täpsustanud, kelle osas ei ole teave leitav, siis ei ole vaide esitaja õigusi rikutud. Samuti ei ole PTA-l võimalik edastada sellist dokumenti, kus on veebilehel kõikide kesk- ja keskeriharidusega ametnike haridusi puudutavate failide aadressid, kuna andmeid ei avalikustata eraldi failidena. Seega pole ka PTA- võimalik vaide esitaja poolt soovitud failide andmeid (URL) väljastada, mistõttu jääb vaie rahuldamata.

18. Lisaks märgib vaide esitaja, et *kui mõne ametniku kohta ei ole dokumenti loodud, siis ilmselt tuleb dokument viivitamata luua ja teabenõude korras väljastada. Uue dokumendi loomine on vajalik AvTS § 28 lg 1 punkt 6 nõuete täitmiseks. Seaduse nõuete täitmist ilmselgelt ei saa lugeda selgelt liigselt töömahukaks tööks*.

19. Andmekaitse Inspektsioon eeltooduga ei nõustu. Nagu juba eelpool selgitasime, siis teabenõudega ei saa nõuda dokumentide koostamist ega veebilehel teabe avalikustamist. Nõustume vaide esitajaga selles, et avalikustamisele kuuluv teave peab veebilehel küll olema nõuetekohaselt avalikustatud, kuid seda ei saa tagada ega nõuda teabenõuete esitamisega.

/allkirjastatud digitaalselt/
Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel